

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skygebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skygebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skygebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 160. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649681130224/facsimile.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Skygebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

- 30 *Genius*: ånd. – *Æolsharpe*: vindharpe. – *Ajferne*: visionen kan være inspireret af det romantiske eventyr »De Underjordiske» (1817) af B.S. Ingemann. 1830 havde HCA selv benyttet motivet i sit første eventyr »Dødningens» (i samlingen *Digte*), der 1835 omarbejdedes til »Reisekammeraten». – *Philister*: (fej) for: Philistre) småborgere, ikke-akademikere. – *Collegium*: forelæsning. – *Hegel*: Georg Wilhelm Friedrich H. (1770-1831), hovedrepræsentanten for den spekulative filosofi, den filosofiske idealisme. H. var Johan Ludvig Heibergs læremester.
- 31 St. *Biasius*: katolsk helgen, biskop i Lebaste i Kappadokien. Blev martyrt 316. – *macadamiserede*: efter den eng. ingeniør Mac Adam (1756-1836), der fandt på at belægge veje med skærver, forsyne dem med grøfter og dræn og hæve overfladen over terrænet. – *Sagnet siger...*: sml. eventyret »Den lille Havfrue» (1837).
- 32 *Fortuna paa sin rullende Kugle*: den romerske lykkegudinde, fremstillet stående på et hjul eller en kugle (symboliserende lykkens omveksling). – *Froprådiken*: prædiken ved tidlig morgenmesse (af tysk: früh = tidlig).
- 33 »O, ein wunderschönes Stück»: (ry.) Åh, et vidunderligt stykke. – *Drei Tage*: (tre dage af en spillers liv) melodrama, der bygger på et fransk skuespil af Victor Ducange (1783-1833), i tysk bearbejdelse ved dramatiker og skuespilleren Louis Angely (1787-1835). – *Cardillac*: jvf. note t. s. 20. – *Galeislavens*: (kan være:) Galejslaven eller Den sønlige Kærlighed (L'honnête criminel) af F. de Falla. Spillet på Det. kgl. Teater 1796-1816.
- 34 *Riises Geographie*: Jacob Riise: *Lærebog i Geographien til Brug for Skolerne*. (1821). – »Was ist das?»: (ry.) hvad er det?
- 35 for: videre. – »Herinsk»: (ry.) kom ind! – *memorere*: gentage, fremsige udenad. – *Luis Angely*: ... *Victor Ducange*: se note t. s. 33.
- 36 *Cattus*: bomuld. – »Her' Jos»: Herre Jesus. – *Marr*: Heinrich M. (1797-1871) tysk skuespiller og regissør, virkede 1827-34 i Braunschweig. – *Johanne Schopenhauer* (fej) for Schopenhauer): tysk underholdningsforfatterinde (1766-1836), moder til filosofen Arthur Sch.
- 37 »Es ist...»: det er en gammel historie, men den hænder igen og igen (forbliver lige uy), citat fra Heinrich Heines digt »Ein Jüngling liebt ein Mädchen» fra *Buch der Lieder* (1827). – *gotisk*: middelalderlig; også betegnelse for tidlig middelalderlig stil. – *laav Alt i Grou*: slottet i Braunschweig (»Grauer Hof») brændte under en opstand og blev nedrevet 1830. Et nyt residensslot opførtes samme sted 1831-36.
- 38 *Barcarole*: gondolsang. – *den Stumme*: *La muette de Portici* (1828), opera af Auber (1782-1871) med tekst af Scribe og Delavigne. Opført på Det. kgl. Teater i Kbhvn. første gang 22.5.1830 i oversættelse ved J.L. Heiberg. – »Salve Hospes!»: (lat.) velkommen (vær hilset) gæster. – *Blegdam*: areal, hvor man bleger tøj. – *Brocken*: Harzens højeste bjerg, populært kaldet Blocksberg (da. Bloksbjerg). – *Heinrich Love*: se note t. s. 28. – »Das Irrenhaus in Dijon»: galeanstalten i Dijon. – »*Drei Tage*»: se note t. s. 33.